

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema XLIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA XLVIII. EX NOVO TEST. 561

dunt ita malis omnia mala, & odio habentibus Deum, omnia ad perniciem cedunt. Sauli, Jeroboamo, Simri, &c. regnum: Ahitopheli sapientia: Absolomi pulchritudo: diuitiæ Nabalo, epuloni, &c. ad perniciem cesserunt.

Ergo non dicas, vellem me etiam tam felicem esse, qualis est hic vel ille. Dilige Deum, & mala tibi erunt bona: cum vicissim impiis bona sint mala, &c.

FINIS

THEMA XLVIII.

Rom. 14. v. 7.

Nemo nostrum sibi viuit, & nemo sibi moritur, &c.

DISPOSITIONEM huius Thematis vide supra in parte huius Promptuarii, classe VII. Num. 14. pag. 579.

THEMA XLIX.

Rom. 14. v. 7.

Rengum Dei non est cibus & potus, sed iustitia pax & gaudium in Spiritu sancto.

DISPOSITIO.

Ad huius loci Paulini pleniorē intelligentiam, repetenda sunt præcedentia membra huius capituli. Magna fuit in Ecclesia primitiua, temporibus Apostolorum, contentio inter nouos Christianos, de cibus licitis & illicitis: hoc est, de esu sanguinis & suffocati, & de Idolothytiis: sic ut apud nos iam de esu carniū feria sexta, quam diem veneris vocant. Et qui abstinebant ab eiusmodi cibus & potu: hi condemnabant cæteros. Rixabantur enim super his adiaphoris non aliter, quam super fidei articulis. Hoc grauius Paulus reprehendit hoc toto capite, & docet parcendum infirmis, atque libertatem Christianam posse hanc contentionem dirimere. Nec meliorem esse qui abstinet, nec deteriorem qui vescitur his cibus, de quibus supra.

Na

Inter

Inter alia argumenta autem Paulus hoc affert, quod verbis prælectis habetur, estque hic sensus: Non esse de esca & potu contendendum Christianis, quia in his rebus non consistat regnum Dei. Eodem fere sensu, quo dixit, 1. Cor. 3. v. 8. esca non commendat nos Deo. Quia vero paucis verbis, quæ adduntur, describit, quæ ad regnum Dei pertineant summa bona, erit hic locus paulo accuratius expendendus.

Primum autem dicendum, quid per regnum Dei intelligatur, hoc & aliis scripturæ locis. Deinde: In quo consistat regnum illud: vel, quæ sint bona & dona illius regni, ad Christianos pertinentia.

I. Pars.

Varias esse significationes huius phrasæ [*Regni Dei*] ex nouo Testamento constat: vbi per illud interdum annuntiatio & prædicatio Euangelii atque remissionis peccatorum intelligitur, vt Matth. 4. v. 17. Marc. 15. v. 43. & hoc loco. Interdum significat propagationem verbi, interdum cognitionem Christi, &c. Quæ omnia sunt cognata.

Breuitatis causa autem nos dicimus, regnum Dei duplex esse. Aliud regnum gratiæ, aliud regnum gloriæ. Regnum gratiæ in hac vita est. Regnum gloriæ in altera.

De regno autem gratiæ hic esse sermonem Paulo, dicimus. Est autem illud regnum in nobis, Luc. 17. v. 21. Estque hoc, cum ex verbo Dei habemus certam promissionem & annunciationem remissionis peccatorum, renouationis, iustitiæ per Christum partæ, &c. Sicque iam sumus in regno Dei, id est, vt Paulus Rom. 8. v. 24. explicat, *salus* S P E. Et Joannes 1. Joan. 3. v. 2. *nunc filii Dei*: licet nondum apparuerit quid simus futuri. Nunc cernimus vitæ æternæ gaudia, at in speculo, 1. Cor. 13. v. 12. Et hoc regnum gratiæ, quod in electis in hac vita suum habet initium, continuabitur & perfectissime implebitur in regno gloriæ, post hanc vitam.

II. Pars.

II. PARS.

At cum nondum sentiamus perfectam illam regni celestis felicitatem, dum in hac vita sumus: Quid habemus beneficii ex hoc regno gratiæ? Id vero Paulus paucis verbis eleganter ostendit. Non quidem esca & porus sunt bona huius regni: quod forsitan nonnullis esset gratissimum: his sc. quorum Deus venter est, Phil. 3. v. 19 sed longe maiora & utiliora dona accipimus etiam hic à Deo. Quænam illa?

I. Iustitia: illa Christi scilicet, qui factus est nobis iniustitia. 1. Cor. 1. v. 30. & suam nobis natura iniustis imputat iustitiam: vt coram Deo beati esse possimus, Beatus, cui non imputat Dominus peccatum, Psal. 32. v. 1. His vero imputatur iustitia Christi per fidem, Rom. 3. v. 25 & cap. 4. v. 5. atque sequentibus.

II. Donum regni gratiæ, est PAX. Fructus spiritus sancti est pax conscientiæ, Gal. 5. vers. 22. Ideoque pax in spiritu sancto vocatur hic: estque talis, vbi non metuendum nobis tremendum Dei iudicium, [quod Judam sic angit, vt sibi ipsi manus inferat] sed vbi scimus iustificari per fidem, quod pacem habeamus cum Deo, Rom. 5. vers. 1. Hanc pacem angeli optarunt hominibus in natiuitate Christi, Luc. 2. v. 14.

III. Ex hac pace sequitur iam tertium: Gaudium videlicet, non mundanum, sed in spiritu sancto. Qui enim certus est, quod habeat Deum propitium, semper potest esse magno & excelso animo, etiam in maximis afflictionibus. Est enim hoc gaudium etiam fructus spiritus sancti, Gal. 5. v. 22.

Hoc Paulus requirit. Phil. 3. vers. 1. Gaudere in Domino semper.

Colof. 1. v. 24. Gaudeo super afflictionibus meis.

Matt. 5. v. 12. Gaudete & exultate Merces copiosa erit.

Exemplo sunt Apostoli castigati, Acto. 5. vers. 41. Ibant gaudentes è conspectu senatus, &c.

N n 2 Vsvs

Vs vs huius loci hic erit, vt hac consolatione superemus omnes miseras & molestias huius mundi, dum intelligimus, nos iam vere vti frui bonis regni Dei, quæ cum omnibus mundi thesauris & delitiis non sunt permutanda: videlicet iustitia Christi imputata, pace cōscientiæ: vt hinc merito possimus latari & exultare in domino Rom. 12. v. 12. Spe gaudentes. Et hæc erunt perficienda in regno gloriæ, quod expectamus.

2. Deinde intelligimus non esse ciues huius regni, nec etiã fore hæredes alterius regni, qui delicias tantum querunt in cibo & potu. Quales sunt multi, Nabalo, 1. Sam. 2. 5. & epuloni purpurato, Luc. 16. similes, qui hoc pro simbolo habent: Edamus, bibamus, cras moriemur. 1. Cor. 15. v. 33. Quorum enim Deus venter, illorum finis interitus, Phil. 3. v. 19. Die hiesßen Gott den Himmel/ vnd nemen sie es auff Erden also an. At sic dicit vox Dei, Luc. 12. *Stulte*, hac nocte auferetur anima tua. Ergo sit nobis delectatio in veris bonis huius regni, de quibus iam dictum est.

F I N I S.

T H E M A L.

1. Cor. 1. v. 30.

Christus factus est nobis à Deo sapientia, iustitia, sanctificatio & redemptio.

D I S P O S I T I O.

In fine huius capituli Paulus hortatur, ne quis homo propter suam sapientiam, nobilitatē, potentiam, coram Domino gloriatur. Deo enim magis placere stulta, ignobilia, imbecilla coram mundo. Et claudit caput primum his verbis Jeremiæ, qui gloriatur, gloriatur in Domino, Hier. 9. v. 24.

Interim vero verbis præfatis (quæ medium inter ea quæ diximus locum tenent) ostendit Paulus, quæ vera possit esse gloriatio Christianorum, hæc scilicet, quod Christus ipse factus sit sapientia, iustitia, sanctificatio & redem-